

Notitie : Quickscan flora en fauna Roermondseweg 203 te Weert

Datum : 19 maart 2015
Opdrachtgever : Architectenburo Smeets
Projectnummer : 211x07324
Opgesteld door : Reinoud Vermoolen

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (waaronder de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones) zijn ruimtelijk vastgelegd in het POL welke is vastgesteld op 12 december 2014. De Goudgroene natuurzone vormt het netwerk aan bestaande natuurgebieden (voormalige EHS) en nieuw aan te leggen natuur en verbindingszones tussen de gebieden. De beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Zilvergroene natuurzone. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op

enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten').

Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 4 februari 2015 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van quickscanhulp (quickscanhulp.nl).

De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van gegevens over verspreiding van soorten.

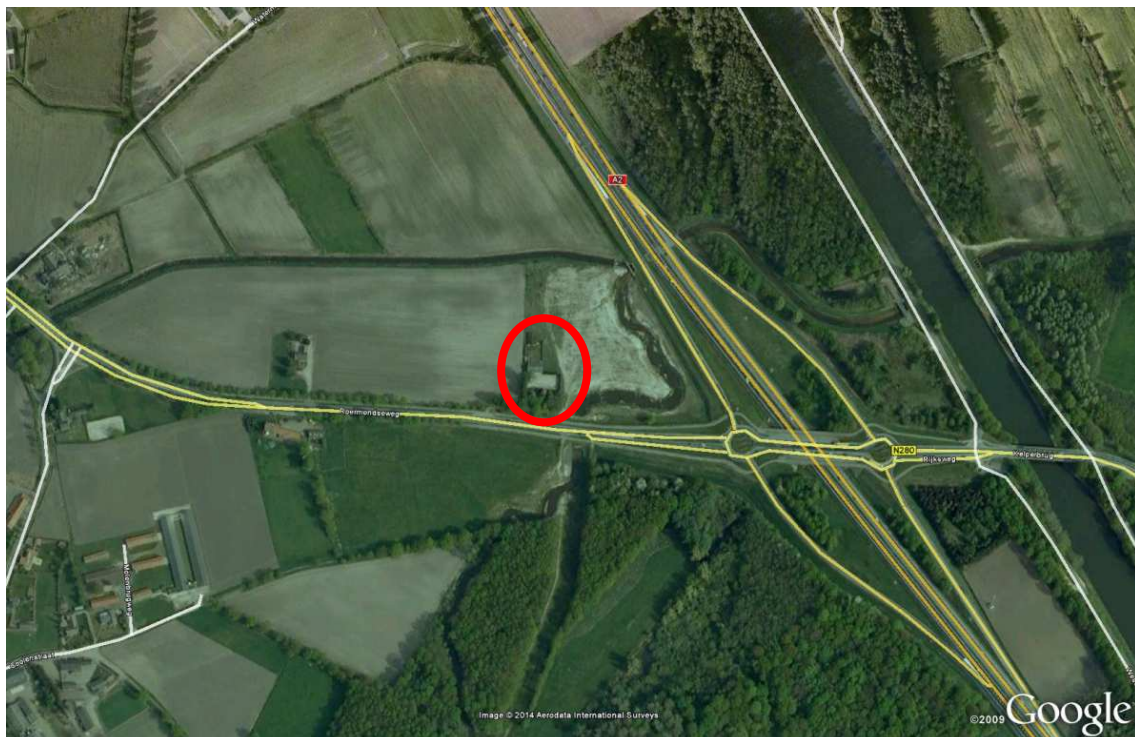
Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van Weert ten westen van de A2 aan de noordzijde van de Roermondseweg (N280). De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn 183,15-360,80².

Op onderstaande afbeelding (afbeelding 1) is de globale ligging van het projectgebied weergegeven.

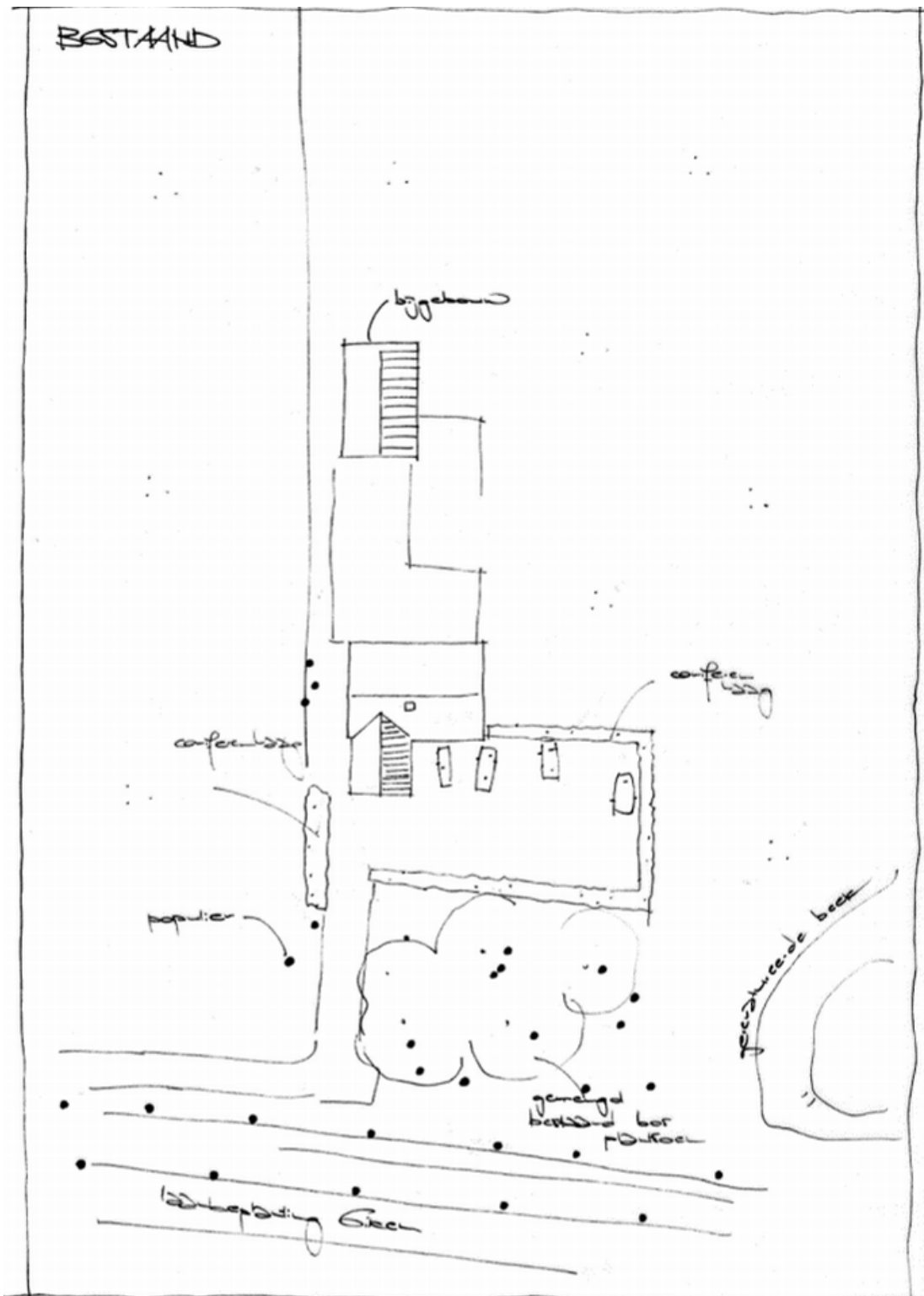


Afbeelding 1. Globale ligging plangebied

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat het plangebied hoofdzakelijk uit bebouwing en opgaande vegetatie aan de voorzijde van het terrein, zie onderstaande afbeelding.



Afbeelding 2. Huidige situatie

De volgende foto's geven een impressie van het plangebied en directe omgeving.

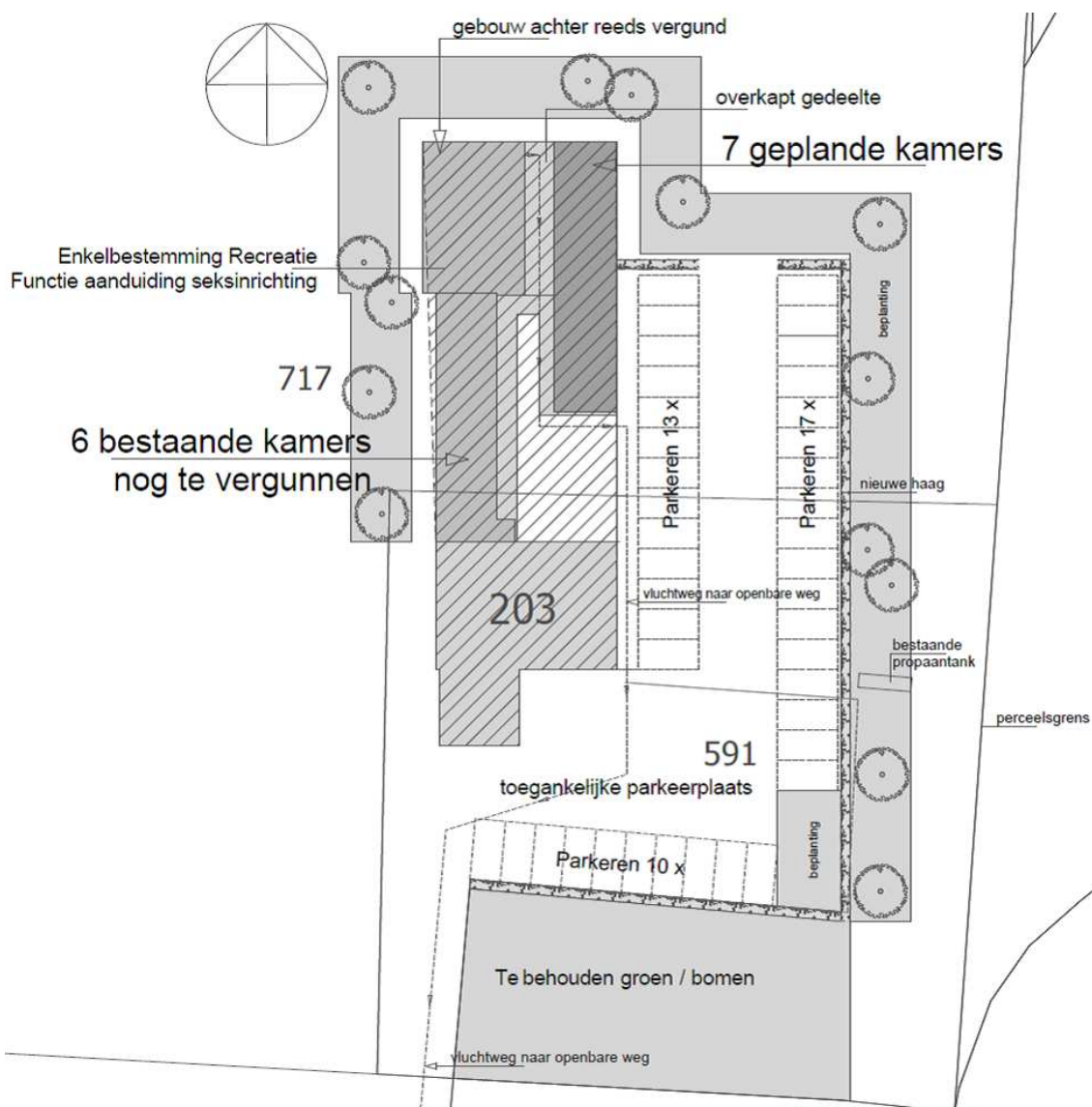


Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft:

- het legaliseren van een deel van de bebouwing;
- het realiseren van nieuwbouw en uitbreiding van het parkeerterrein;
- verwijderen van aanwezige conifeerhagen;
- aanplant van nieuwe hagen en singels met boomvormers.

De bosschage aan de voorzijde blijft behouden, bomenkap is dan ook niet aan de orde. Onderstaande afbeeldingen geven een invulling van de toekomstige situatie (afbeelding 3 en de daarbij behorende landschappelijke inpassing (afbeelding 4).



Afbeelding 3: Gewenste invulling toekomstige situatie



Afbeelding 4. Landschappelijke inpassing

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebieden, het Natura 2000-gebied Sarsven en De Banen ligt op meer dan 3 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming zal derhalve verder geen rekening gehouden hoeven worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet binnen de beschermingszones zoals vastgelegd in het POL 2014. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming zal hiervoor in de planvorming verder geen rekening mee gehouden hoeven te worden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

De vegetatie binnen het plangebied is beperkt tot struiken en bomen aan de voorzijde, enkele conifeerhagen rondom de parkeerplaats en wat grasvegetatie langs de bebouwing. Beschermde soorten planten, zoals uit de omgeving bekend zijnde klokjesgentiaan en wilde marjolein (beide tabel 2 soorten), zijn niet aangetroffen in de vegetatie binnen het plangebied en zijn gezien de ongeschikte biotopen binnen het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten. Negatieve effecten op beschermde planten zijn op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (egel, veldmuis, konijn, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Tijdens het veldbezoek zijn enkele graafsporen van konijnen aangetroffen in de bosschage aan de voorzijde.

Het voorkomen van zwaardere beschermde soorten steenmarter en eekhoorn (tabel 2 soorten), als ook das en waterspitsmuis (tabel 3 soorten) zijn uit de omgeving van het plangebied bekend. Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen of sporen aangetroffen van voornoemde soorten. Het plangebied is ook niet (waterspitsmuis) of nauwelijks (eekhoorn en das) geschikt als foerageergebied. Het is niet geheel uit te sluiten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van steenmarter.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen.

Voor steenmarter is voldoende en meer geschikt alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten voor steenmarter zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van meerdere soorten vleermuizen (allen zwaar beschermde soorten van tabel 3). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aan-

wezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen in de bebouwing binnen het plangebied. Er zijn hierin geen voor vleermuizen geschikte potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig, geschikte invliegopeningen en kruipruimten voor vleermuizen ontbreken. De bosschage en randen van het terrein kunnen onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied takt tevens aan op doorgaande lijnelementen zoals bomenrijen, waardoor het plangebied onderdeel van een vliegroute kan zijn.

Effectenbeoordeling

In de toekomstige situatie blijft de bosschage aan de voorzijde van het terrein gehandhaafd. Met de aanplant van hagen en singels zal het areaal foerageergebied voor vleermuizen binnen het plangebied toenemen. Daarnaast zullen er geen doorgaande lijnelementen doorbroken worden. Negatieve effecten voor foerageergebied en vliegroutes zijn op voorhand uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied enkele algemene soorten vogels aangetroffen zoals merel, houtduif, winterkoning en vink. Deze soorten kunnen in de aanwezige vegetatie (bosschage en conifeerhagen) tot broeden komen.

Geschikte nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waarvan ook de functionele leefomgeving beschermd is (zoals steenuil, roek en huismus), zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Gezien de geïsoleerde ligging ten opzichte van omringende bebouwing in het buitengebied zal met het ontbreken van nestplaatsen het plangebied ook geen onderdeel uitmaken van het leefgebied van huismus en steenuil. Voor overige soorten is het plangebied niet geschikt als foerageergebied of is dit te verwaarlozen.

Effectenbeoordeling

Voor de voorgenomen ontwikkeling zullen de conifeerhagen worden weggehaald. De vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk vermindert.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied en directe omgeving is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën is hiermee uitgesloten. De vegetatie aan de voorzijde van het plangebied kan waarde hebben als landbiotoop (overwinteringsgebied) voor enkele algemene soorten amfibieën zoals meerkikker (tabel 1). Vanwege het ontbre-

ken van geschikte poelen in de nabije omgeving wordt de aanwezigheid van alpenwatersalamander (tabel 2) en kamsalamander (tabel 3) binnen het plangebied uitgesloten.

Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor reptielen, zoals de uit de omgeving bekend zijnde levendbarende hagedis (tabel 2), vanwege het ontbreken van structuurrijke vegetatie. Negatieve effecten voor reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied geen waarde door het ontbreken van geschikt biotoop zoals het ontbreken van geschikte waardplanten. Het voorkomen van beschermde ongewervelde soorten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Conclusie en aanbevelingen

- Het is niet geheel uit te sluiten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van steenmarter. Voor steenmarter is echter voldoende geschikt alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten voor steenmarter worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen niet op voorhand uitgesloten. Met de aanplant van hagen en singels en handhaving van de bosschage aan de voorzijde zal het areaal foerageergebied voor vleermuizen binnen het plangebied kunnen toenemen. Daarnaast zullen er geen doorgaande lijnelementen doorbroken worden die onderdeel kunnen uitmaken van een vliegroute. Negatieve effecten voor foerageergebied en vliegroutes zijn op voorhand uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de aanwezige vegetatie, waaronder de weg te halen conifeerhagen. De nesten van vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten vissen, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.